

## Utbildningsinspektion i Hemmingsmarks RO

### UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

### Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

### Beskrivning av skolan/rektorsområdet

| Hemmingsmarks rektorsområde | Antal barn/elever/studerande |
|-----------------------------|------------------------------|
| Grundskola                  | 157                          |
| Skolbarnsomsorg             | 58                           |
| Förskoleklass               | 18                           |

Hemmingsmarks rektorsområde består av tre skolor, Blåsmarks skola, Hemmingsmarks skola och Jävre skola, som alla omfattar förskoleklass och årskurserna 1-6. Fritidsverksamhet bedrivs i skolornas lokaler. I rektorsområdet ingår också fyra förskoleavdelningar samt två familjdaghem.

Blåsmarks skola är belägen i byn Blåsmark som ligger ca 1 mil från centrala Piteå. Skolan är byggd 1933 och består av två plan. Skolan är om- och tillbyggd 1966, 1989 och 1997. Personalen vid Blåsmarks skola är indelad i två arbetslag (F-3 och 4-6) där lärare, förskollärare och fritidspedagog finns representerade. Eleverna är indelade i klasser som består av förskoleklass, årskurs 1, årskurs 2-3 samt årskurs 4-6.

Hemmingsmarks skola är belägen i byn Hemmingsmark, ca två mil från centrala Piteå. Byggnaden består av två plan och den byggdes 1937. Skolan är om- och tillbyggd 1967 och 1996. Det finns två arbetslag på skolan (F-3 och 4-6) och eleverna är indelade i klasser som består av förskoleklass, årskurs 1, årskurs 2-3 samt årskurserna 4-6.

Jävre skola ligger i byn Jävre, ca 2,5 mil från centrala Piteå. Byggnaden består av fyra plan och är byggd 1930 samt om- och tillbyggd 1947, 1983 och 2003. Eleverna är fördelade på tre klasser (F-1, 2-3, 4-6) och personalen är indelade i tre arbetslag.

Skolorna har små gymnastiksalar och en utemiljö som inbjuder till flera olika aktiviteter. Vid Blåsmark skola och Hemmingsmark skola äter eleverna sin skollunch i klassrummen då matsal saknas.

### Genomförandet av inspektionen i Hemmingsmarks rektorsområde

Skolverket sände den 10 november 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Hemmingsmarks rektorsområde har bestått av undervisningsrådet Jonas Hedström och experten Solweig Bäckman. Besök i Hemmingsmarks rektorsområde inleddes den 9 mars 2004 och avslutades den 16 mars 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

## Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Hemmingsmarks rektorsområde, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Hemmingsmarks rektorsområde genomfördes formella intervjuer med rektorn, en specialpedagog samt rektorsområdets skolsköterska. Intervjuer genomfördes med representanter från arbetslagen på samtliga skolor. Gruppintervjuer genomfördes också med samtliga elever i årskurs 6 och ett antal föräldrar från respektive skola. Under besöket fördes också samtal med elever i övriga årskurser samt med annan personal på skolorna. Lektioner i förskoleklass, årskurs 2 och årskurs 6 besöktes.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Piteå kommuns centrala kvalitetsenkät som genomförs i kommunens samtliga skolor. Eleverna i årskurserna 3, 5 och 8 samt femåringarna i förskolan har fått svara på frågor avseende bland annat trivsel och trygghet. Svaren på frågorna har fått värden mellan 1-4 och ett medelvärde har räknats fram.

## Bedömning

### 1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarsställande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Den samlade bilden av skolorna inom Hemmingsmarks rektorsområde är att de är trygga skolor med bra stämning mellan alla på respektive skola. Elever, personal och föräldrar uppger samstämmigt vid intervjuerna att alla känner varandra inom respektive skola och by.

Eleverna känner sig trygga på sin skola vilket också bekräftas av personalen och av inspektörernas observationer. I skolornas kvalitetsredovisningar redovisas en mycket hög måluppfyllelse för samtliga skolor avseende trygghet och trivsel. Av de tre skolorna redovisas för Jävre skola ett något lägre resultat i den centrala kvalitetsenkäten avseende frågorna om trivsel.

Sammantaget visar inspektionen att eleverna på de tre skolorna har en positiv inställning till skolan och en lust att lära. Skolorna själva redovisar dock olika grad av måluppfyllelse i sina kvalitetsredovisningar avseende elevernas nyfiken-

het och lust att lära. Jävre skola redovisar ett något lägre resultat avseende elevernas lust att lära.

Elever, personal och rektorn för de tre skolorna uppger att eleverna på skolorna generellt tar bra ansvar för sin miljö. Vid inspektionen framkommer också att skolorna är trivsamma samt i stort fria från klotter och annan skadegörelse.

Eleverna på de tre skolorna visar i allmänhet respekt för varandra och för andras uppfattningar. Eleverna visar att de inte tolererar kränkande behandling och anser att det är få konflikter på skolorna. Inspektionen visar att kränkande behandling sällan förekommer på skolorna.

Vid inspektionen visas exempel på att eleverna vid de tre skolorna är delaktiga och påverkar vissa delar av verksamheten. Områden som eleverna påverkar är exempelvis skolornas trivseregler och vilken utrustning som behövs i verksamheten. Eleverna ger vid besöket uttryck för att det är viktigt att vara delaktig och kunna påverka.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att skolorna inom Hemmingsmarks rektorsområde når goda resultat i arbetet med normer och värden.

## 2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Lokala kursplaner finns utarbetade och används av personalen inom rektorsområdet. Vid inspektionen framkommer att elever och föräldrar inte har full kännedom om kunskapsmålen för de olika ämnena.

I kvalitetsredovisningen för Blåsmarks skola och Jävre skola anges värdet 3 på en femgradig skala avseende om eleverna uppnår målen i alla ämnen. Någon motsvarande bedömning har inte redovisats för Hemmingsmarks skola.

Nationella ämnesprov i svenska, matematik och engelska genomförs under vårterminen i årskurs 5. I kvalitetsredovisningen för Hemmingsmarks rektorsområde redovisas måluppfyllelsen i ämnesproven. Under läsåret 2003 har samtliga elever inom rektorsområdet nått målen i svenska och matematik. I engelska har 97 procent av eleverna uppnått målen.

De nationellt utformade proven i svenska och matematik för årskurs 2 genomfördes under 2003 vid de tre skolorna. Samtliga elever vid Blåsmark skola och Hemmingsmarks skola klarade proven. Vid Jävre skola klarade 80 procent av eleverna det provet i svenska och 90 procent av eleverna klarade provet i matematik.

Alla elever i årskurs 3 inom Hemmingsmarks rektorsområde har genomfört Piteå kommuns diagnostiska läs- och skrivtest. Andelen elever som klarade tes-

tet utgör 89 procent och för de eleverna med testvärdena 1 och 2 finns sedan tidigare utarbetade åtgärdsprogram.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att de tre skolorna i Hemmingsmarks rektorsområde når goda resultat i det pedagogiska arbetet.

### 3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Alla tre skolorna redovisar en hög måluppfyllelse i sina kvalitetsredovisningar avseende miljön för elevernas lärande och hälsa. Inspektionen visar att samtliga skolor inom Hemmingsmarks rektorsområde arbetar medvetet och aktivt för att skapa en bra arbetsmiljö.

Inspektionen visar på en medvetenhet och trygghet hos personalen vad gäller arbetet med att motverka alla former av kränkande behandling. Personal finns exempelvis alltid ute på skolgårdarna under raster för att uppmärksamma och motverka eventuella kränkningar. Samtliga skolor har ett mobbningsteam som kopplas in vid behov och de flesta i personalgrupperna har genomgått kommunens utbildning avseende arbete mot kränkande behandling. Vid inspektionen framkommer dock att några i personalgruppen vid Jävre skola saknar denna utbildning och önskar genomgå den. Vidare visar inspektionen att eleverna känner sig trygga i hur de skall agera om kränkningar förekommer.

Hemmingsmarks rektorsområde har presenterat en handlingsplan för Hortlax-distriktet som beskriver skolornas arbete mot kränkande behandling och mobbning. Inspektionen visar att denna handlingsplan inte har förankrats på skolorna och personal, elever och föräldrar har liten kännedom om denna plan. Vid inspektionen framkommer också att personalen känner en osäkerhet avseende hur arbetet mot kränkande behandling skall dokumenteras.

Elevråd finns på alla tre skolor och klassråd genomförs i samtliga årskurser samt är anpassade efter elevernas ålder. Respektive skola har ett skolråd där rektorn, personal, elever och föräldrar ingår. Vid inspektionen visas på en nära kontakt mellan personal, föräldrar och elever. Elever och föräldrar känner sig delaktiga och konkreta exempel finns på hur de påverkat verksamheten. Inspektionen visar sammantaget att skolorna inom Hemmingsmarks rektorsområde samverkar med elever och föräldrar på ett bra sätt.

Eleverna har tillgång till skolhälsovård. Skolsköterska finns placerad på Hortlax skola och besöker respektive skola vid fastställda dagar och tider. Alla tre skolorna bedriver någon form av hälsofrämjande arbete. Blåsmarks skola arbetar exempelvis med Hjärt- och lungfondens årligen återkommande hälsosatsning "Pelle Pump" där bland annat undervisning om kost och droger ingår. Eleverna

får även föra egen statistik över hur mycket de motionerar. Hemmingsmarks skola har genomfört kostinformation samt ökat grönsaksutbudet under skoldagen. Jävre arbetar bland annat med att förbättra elevernas frukostvanor och genomför arbete för att motverka droganvändning.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att arbetet inom Hemmingsmarks rektorsområde gällande arbetsmiljö och delaktighet är av god kvalitet.

Inspektörerna bedömer att skolornas handlingsprogram mot kränkande behandling behöver förankras på skolnivå och tydligare beskriva skolans faktiska arbete för att motverka kränkande behandling.

#### 4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Skolorna är organiserade i arbetslagen F-3 och 4-6. Förskoleklass och årskurs 1 arbetar både var för sig och gemensamt. Årskurserna 2 och 3 arbetar till största delen tillsammans. Bland de äldre årskurserna 4-6, arbetar eleverna för det mesta gemensamt förutom i exempelvis engelska som eleverna har årskursvis.

Vid skolorna samarbetar personalgrupperna fritidspedagog, förskollärare och lärare. För varje klass finns en ansvarig pedagog. Fritidspedagogerna arbetar inom skolbarnomsorgen samt i förskoleklass och de lägre årskurserna.

Alla tre skolorna är med i försöksverksamheten med utbildning utan timplan. Personalen och rektorn uppger att skolornas arbetssätt inte förändrats särskilt mycket i och med deltagandet i försöksverksamheten. Skolorna arbetade tidigare på ett sätt som i stort motsvarade en utbildning utan timplan. Eleverna ges en garanterad undervisningstid per vecka som utgör ramen för deras utbildning.

De yngre eleverna får planera i sina veckoscheman när i tid de ska arbeta med olika uppgifter och arbetsmoment. För de äldre eleverna är de flesta praktiska och estetiska ämnena liksom språkval och engelska fastlagda på deras scheman. Förläggningen av tiden för övriga ämnen styr de äldre eleverna av varierande grad på de tre skolorna. Omfattningen av elevstyrd tid varierar från några arbetspass i veckan upp till två hela dagar. Lärarna bestämmer att en viss mängd uppgifter ska göras och eleverna väljer och planerar in när de tänker arbeta med dessa. Personalen uppger att de får mer tid att hjälpa elever i behov av stöd eftersom eleverna arbetar med olika moment vid samma tidpunkt.

Innehållet i undervisningen bestäms till stor del av lärarna medan eleverna ibland kan välja olika typer av övningar inom aktuella ämnesområden. Eleverna väljer exempelvis teman av olika slag och olika forskningsuppgifter.

Hemmingsmarks rektorsområde har konkretiserat de nationella kursplanerna genom de lokala kursplaner och mål som tagits fram i samarbete med andra skolor tillhörande upptagningsområdet för Hortlax. Inspektionen visar att de lokala kursplanerna används av personalen när undervisningen planeras och följs upp.

Vid inspektionen framkommer att bedömningen av elevernas kunskapsutveckling vid de tre skolorna sker på många olika sätt och att dokumentationen av denna också varierar. Hemmingsmarks rektorsområde genomför ett utvecklingsarbete som avser individuella utvecklingsplaner. Personalen på respektive skola diskuterar för närvarande olika modeller som sedan ska utarbetas inom en arbetsgrupp för hela rektorsområdet.

På de tre skolorna genomförs utvecklingssamtal en gång per termin med alla elever och föräldrar. Vid inspektionen framkommer att utvecklingssamtalets upplägg och dokumentationen av elevernas utveckling varierar beroende på vilken lärare som håller i samtalet. Även innehållet i den information som respektive skola ger elever och föräldrar före utvecklingssamtalet varierar. Inspektionen visar att utvecklingssamtalen generellt ger bra information om elevernas sociala utveckling och deras kunskapsutveckling.

Målsättningen för arbetet med elever i behov av stöd är vid de tre skolorna att sätta in stöd så tidigt under skolgången som möjligt. Vid Blåsmarks skola och Hemmingsmarks skola finns en upprättad arbetsgång för arbetet med att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Vid Jävres skola är en sådan arbetsgång under utarbetande. Vid behov av resurstilldelning och vid elevvårdskonferenser finns rektorn med i arbetet.

Åtgärdsprogram för de elever som behöver särskilda stödåtgärder utarbetas vanligtvis av klasslärare och specialpedagog i samverkan med elever och föräldrar. Åtgärdsprogrammets struktur varierar beroende på vilken skola och årskurs eleven tillhör.

Varannan vecka har de tre skolorna besök av en bokbuss vilken eleverna i besöker för att låna böcker. Inspektionen visar att skolornas samverkan med verksamheter i närsamhället är ringa. Skolorna deltar sällan i olika evenemang och aktiviteter i centrala Piteå.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten vid skolorna inom Hemmingsmarks rektorsområde håller god kvalitet.

Inspektörerna bedömer att rektorsområdet bör fortsätta med sitt utvecklingsarbete för att förbättra hur skolorna följer elevernas kunskapsutveckling samt hur denna utveckling tydliggörs för elever och föräldrar.

Rektorsområdet bör också förbättra arbetet med åtgärdsprogram och säkerställa att åtgärdsprogram utarbetas i enlighet med författningarnas krav oavsett vilken skola eller årskurs som eleven tillhör.

Skolorna kan också förbättra sitt utbyte och sin samverkan med andra verksamheter i Piteå.

## 5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

I Hemmingsmarks rektorsområde finns en rektor med ansvar för skolorna Blåsmark, Hemmingsmark och Jävre samt fyra förskolor, två familjedaghem och skolbarnsomsorg. Rektorn har sitt arbetsrum på Hortlax skola som är upptagningsområdets 7-9 skola. Rektorn besöker de tre skolorna ungefär en gång varannan vecka och har också möten varje vecka med de tre arbetsenhetsledarna från respektive skola. Utöver dessa möten har rektorn och personalen kontakt bland annat genom dataprogrammet First Class, veckomeddelanden och telefon. Rektorn har haft medarbetarsamtal med all personal under året förutom den personal som tillkommit under våren.

Inspektionen visar att rektorn är känd av eleverna samt är tillgänglig för personal och elever. Rektorn deltar inte regelbundet i den praktiska verksamheten. Vid inspektionen framkommer att rektorn är förtrogen med verksamheten men det pedagogiska arbetet styrs till stor del av lärarna själva.

Alla tre skolorna har en egen arbetsplan och en kvalitetsredovisning utarbetas årligen för rektorsområdet. Respektive skola har en egen avdelning i kvalitetsredovisningen där verksamheten beskrivs. Redovisningen belyser såväl mål att sträva mot som mål att uppnå och för varje skola redovisas måluppfyllelsen i dess verksamhet. Den senaste redovisningen av måluppfyllelsen bygger på att personalen vid respektive skola gör reflektioner och bedömningar utifrån läsårets arbete och de prioriterade målen i arbetsplanen.

Vid inspektionen framkommer att resultaten i kvalitetsredovisningen inte diskuteras och analyseras på ett medvetet och tydligt sätt inom skolorna. Rektorn anger att en analys av vissa resultat behöver göras.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete inom Hemmingsmarks rektorsområde är av godtagbar kvalitet.

Inspektörerna bedömer att Hemmingsmarks rektorsområde behöver förbättra sitt system för kvalitetsarbete där även elever och föräldrar blir mer delaktiga. Skolorna kan särskilt utveckla sina metoder att följa upp och utvärdera verksamheten samt hur resultaten analyseras.

Rektorn för Hemmingsmarks rektorsområde behöver också tydliggöra sitt pedagogiska ledarskap.

## 6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I alla tre skolorna inom rektorsområdet får föräldrarna information om skolans verksamhet genom exempelvis skoloråd, veckobrev, månadsblad, utvecklingsamtal och en informationsbroschyr. Vid inspektionen framkommer att föräldrarna är nöjda med den information som de får angående skolans verksamhet samt om de rättigheter och skyldigheter som elever och vårdnadshavare har.

Inspektionen visar att elevens val anordnas både i form av temadagar och att eleverna fördjupar sig inom den ordinarie undervisningen i ämnena. Elevens val går inte att identifiera på elevernas scheman men eleverna känner till att de har elevens val på temadagar.

Alla tre skolorna erbjuder i årskurs 6 språken svenska, engelska, tyska och franska som språkval. Information om vilka språk som finns att välja ger personal från Hortlax skola till klasslärare och föräldrar.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning inom Hemmingsmarks rektorsområde är av godtagbar kvalitet.

Inspektörerna bedömer att Hemmingsmarks rektorsområde behöver förbättra elevernas reella valmöjlighet inom elevens val. Elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper inom ett eller flera ämnen och eleverna skall erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val.

## 7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Inspektionen visar att skolverksamheten inom Hemmingsmarks rektorsområde bedrivs delvis i trånga lokaler. Eleverna har generellt en god tillgång till läromedel som är lämpade för verksamheten.

Lärartätheten är 6.63 per 100 elever för Blåsmarks skola, 6,7 för Hemmingsmarks skola och 6,67 för Jävre skola. Pedagogerna vid de tre skolorna har adekvat utbildning och det finns även personal vid skolorna med specialpedagogisk kompetens.

En treårig kompetensutbildning för personalen inom rektorsområdet pågår och är inne på andra året. Syftet är att ge alla inom rektorsområdet samma teoretiska grund och därigenom nå en samsyn vad gäller barns lärande samt få en större beredskap att möta barn med olika förutsättningar för lärande. Kompetensutbildningen omfattar lärstilar och motorikens betydelse för lärandet. Områden som också behandlas är språket och matematik.

Resursfördelningen inom Hemmingsmarks rektorsområde tar hänsyn till de olika skolornas behov av resurser för elever i behov av särskilt stöd. Inspektionen visar att rektorn tydliggjort sitt ansvar avseende resursfördelningen inom rektorsområdet samt att rektorn har god kännedom om de olika verksamheternas behov av resurser.

**Sammanfattningsvis** bedömer inspektörerna att Hemmingsmarks rektorsområde har goda förutsättningar att nå de mål som anges i läroplaner och kursplaner.

### **Sammanfattande bedömning**

Verksamheten inom Hemmingsmarks rektorsområde präglas av trygghet och trivsel, både bland elever och personal. Den pedagogiska verksamheten ligger i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan. Eleverna inom rektorsområdet når goda resultat avseende kunskaper. Rektorsområdet har god samverkan med föräldrar och ger en bra möjlighet till delaktighet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- hur rektorsområdet följer elevernas kunskapsutveckling samt hur den tydliggörs för elever och föräldrar,
- förankra ett handlingsprogram mot kränkande behandling som beskriver skolornas faktiska arbete för att motverka alla former av kränkande behandling,
- utveckla arbetet med åtgärdsprogram och säkerställa att programmen utarbetas i enlighet med författningarnas krav,
- skolornas system för kvalitetsarbete,

- tydliggöra det pedagogiska ledarskapet inom rektorsområdet samt
- elevernas reella valmöjlighet inom elevens val.

|            |      |
|------------|------|
| Datum      | Ort  |
| 2004-08-16 | Umeå |

Solweig Bäckman

Jonas Hedström